

Belgium | 15 mei 2017

Laga Newsflash

Nieuw Vlabel-standpunt burgerlijke maatschap

Op 26 april 2017 publiceerde de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel) haar nieuw (aanvullend) standpunt omtrent de problematiek van de burgerlijke maatschap en gesplitste inschrijvingen. Meer in het bijzonder viseert dit standpunt de schenking (bijvoorbeeld aan de kinderen) van delen in een burgerlijke maatschap waarin effecten en geldbeleggingen worden aangehouden en waarbij de schenker zich het vruchtgebruik op die delen voorbehoudt.

Deze toevoeging is van toepassing op alle gesplitste inschrijvingen vanaf 1 juni 2017.

Achtergrond en de situatie vóór 1 juni 2017

De schenker-vruchtgebruiker van delen in een burgerlijke maatschap is als vruchtgebruiker gerechtigd op de inkomsten van de effecten die door de burgerlijke maatschap worden aangehouden. De normale bestemming van deze inkomsten is dus dat ze aan de vruchtgebruiker worden uitgekeerd.

Beslist de vruchtgebruiker (of de burgerlijke maatschap) echter dat de inkomsten niet worden uitgekeerd en dus in het vermogen van de maatschap blijven (bijvoorbeeld door te kapitaliseren of te reserveren), dan worden deze inkomsten hierdoor, via de maatschap, eigendom van de maten, evenzeer in de verhouding vruchtgebruik voor de schenker, blote eigendom voor de kinderen.

Op dat ogenblik komt er een nieuwe schenking aan de kinderen met voorbehoud van vruchtgebruik tot stand ten belope van de niet uitgekeerde inkomsten.

Indien op deze schenking geen schenkbelasting (3%) wordt

betaald, zullen hierop bij overlijden van de schenker-
vruchtgebruiker erfbelastingen worden betaald. Tot hiertoe ging
men ervan uit dat voor deze schenking de gekende termijn van
3 jaar zou lopen, en dat dus geen erfbelasting meer
verschuldigd is na verloop van die 3 jaar.

Het nieuwe Vlabel-standpunt vanaf 1 juni 2017: toepassingsgebied en gevolgen

In het nieuwe Vlabel-standpunt komt het erop neer dat wanneer
dividenden en interesten (hierna 'inkomsten'), die voortvloeien
uit de door de burgerlijke maatschap aangehouden beleggingen
en effecten en die niet worden uitgekeerd aan de maten, vanaf
1 juni 2017 als een 'gesplitste inschrijving' worden beschouwd
krachtens art. 2.7.1.0.7 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit. Dit
heeft tot gevolg dat deze inkomsten bij het overlijden van de
schenker geacht worden in volle eigendom in diens
nalatenschap te vallen. Bijgevolg zal ook op de volle eigendom
erfbelasting verschuldigd zijn.

Vlabel beschouwt niet uitgekeerde winst vanaf 1 juni 2017 dus
als een nieuwe 'gesplitste inschrijving' waardoor een schenking
plaatsvindt waarover erfbelasting verschuldigd zal zijn, ook al is
de termijn van 3 jaar verstreken. Dit houdt met andere woorden
in dat men in de aangifte nalatenschap alle gecumuleerde
gekapitaliseerde en gereserveerde inkomsten moet aangeven
en dat op deze volledige som erfbelasting verschuldigd is.

Vlabel oordeelt daarenboven dat er niet alleen sprake is van een
nieuwe gesplitste inschrijving indien er expliciet door de
algemene vergadering wordt besloten tot kapitalisatie of
reservatie van de niet uitgekeerde inkomsten, maar ook indien
de inkomsten niet uitgekeerd worden en conform de statutaire
bepalingen gereserveerd of geïncorporeerd worden in het
kapitaal.

Het standpunt is enkel van toepassing indien de burgerlijke
maatschap effecten of geldbeleggingen aanhoudt. Dit is
bijvoorbeeld het geval indien de aangehouden activa een
beleggingsportefeuille of aandelen van een (al dan niet)
familiale vennootschap betreffen. Burgerlijke maatschappen die
daarentegen kunst of oldtimers aanhouden, worden dus niet
gevisieerd.

Ook inkomsten waarover vóór 1 juni 2017 wordt beslist tot niet-
uitkering ervan (door deze bijvoorbeeld te kapitaliseren of te
reserveren), blijven buiten het toepassingsgebied van dit
standpunt.

Het standpunt is bovendien enkel van toepassing op 'burgerlijke
vruchten' (interesten en dividenden) en dus niet op meerwaarden
of opbrengsten die volgens de statutaire bepalingen
conventioneel als 'vruchten' worden gekwalificeerd maar geen
wettelijke burgerlijke vruchten zijn.

Tenslotte worden enkel burgerlijke maatschappen gevisieerd.
Stichtingen (bijvoorbeeld een Stichting Administratiekantoor of
StAK) vallen buiten het toepassingsgebied. Het is namelijk zo
dat om voor Belgische fiscale doeleinden transparant te

kunnen zijn overeenkomstig de certificeringswet van 15 juli 1998, er een doorstortingsverplichting bestaat van de inkomsten in hoofde van de StAK aan de certificaathouders. De StAK zal daarom overgaan tot een onmiddellijke doorstorting van de door StAK ontvangen inkomsten. Van kapitaliseren of reserveren van inkomsten is bijgevolg geen sprake.

Ons oordeel van dit nieuwe Vlabel-standpunt

Kort gezegd is dit standpunt volgens ons een logisch gevolg van een eerste onlogisch standpunt.

Hiermee bedoelen we dat het goed is dat Vlabel duidelijkheid schept over de toepassing van haar eerste standpunt op burgerlijke maatschappen. Deze onduidelijkheid kon niet blijven bestaan. Anderzijds kunnen er ernstige juridische bezwaren worden opgeworpen tegen voornoemd standpunt. Door een in België geregistreerde schenkingsakte te aanvaarden als tegenbewijs maar daarentegen een niet in België geregistreerde schenkingsakte niet te aanvaarden, miskent Vlabel artikel 3.17.0.0.11 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit (oud artikel 13 van het Wetboek Successierechten), dat stelt dat dit tegenbewijs door alle gewone rechtsmiddelen, alsook door getuigen en vermoedens kan worden bijgebracht.

Tot slot kan worden opgeworpen dat Vlabel tevens de bepalingen van het Wetboek vennootschappen en het bestaan van de burgerlijke maatschap als vennootschap miskent. De maten zelf hebben immers geen persoonlijke aanspraak op het vermogen van de maatschap. Er kan immers niet worden overgegaan tot rechtstreekse toekenning van de inkomsten aan de vruchtgebruiker, zonder voorafgaande beslissing van de algemene vergadering.

Wat nu?

Vóór 1 juni 2017

Voor inkomsten die werden verkregen in het verleden en die niet aan de vruchtgebruiker werden uitgekeerd, is het belangrijk om vóór 1 juni 2017 te beslissen om deze inkomsten te kapitaliseren of te reserveren. Er dient met andere woorden een (desnoods bijzondere) algemene vergadering bijeen geroepen te worden geroepen voor 1 juni 2017.

Vanaf 1 juni 2017

Wat inkomsten betreft die de burgerlijke maatschap zal verkrijgen vanaf 1 juni 2017, of inkomsten die in het verleden werden verkregen maar waarover nog geen beslissing werd genomen ter kapitalisatie of reservatie, zijn er verschillende pistes mogelijk om dit standpunt en bijgevolg de onbeperkte toepassing in de tijd van de erfbelasting (ook na het verstrijken van de termijn van 3 jaar) te vermijden.

Als eerste optie kan men overgaan tot een volledige uitkering door de burgerlijke maatschap aan de vruchtgebruiker. Vervolgens kan de vruchtgebruiker ervoor kiezen om deze verkregen inkomsten, die hij niet wenst zelf uit te geven of te

behouden, in volle eigendom door te schenken aan zijn kinderen via bankgift of voor een buitenlandse notaris. Op deze schenking wordt geen Belgische schenkbelasting betaald en na een termijn van 3 jaar zal ook geen Belgische erfbelasting meer verschuldigd zijn.

Als tweede optie kan de vruchtgebruiker, nadat de inkomsten volledig aan hem werden uitgekeerd, er ook voor kiezen om de inkomsten opnieuw in de burgerlijke maatschap in te brengen en de delen die men daarvoor verkrijgt in volle eigendom aan de kinderen toe te kennen. Bijgevolg wordt een door het standpunt geviseerde gesplitste inschrijving vermeden. Toch behoudt de ouder - als zaakvoerder - volgens deze werkwijze de controle over de inkomsten, aangezien de burgerlijke maatschap als controlestructuur van toepassing blijft. Net als bij de eerste werkwijze zal na een termijn van 3 jaar geen erfbelasting meer verschuldigd zijn.

Om de 'risicoperiode' van 3 jaar te vermijden, zou tot slot kunnen worden geopteerd om de rechtstreekse schenking aan de kinderen van de inkomsten uit de burgerlijke maatschap te laten registreren in België en hierover dus Belgische schenkbelasting te betalen.

Alain Laurent Verbeke, Advocaat-vennoot/Avocat associé, Tel: +32 2 738 06 50, Email: alaverbeke@laga.be

Mathieu Ex, Advocaat-vennoot/Avocat associé, Tel: +32 2 738 06 50, Email: maex@laga.be

Laga
Gateway building
Luchthaven Nationaal 1J
1930 Zaventem
Belgium

A top legal practice in Belgium, Laga is a full service business law firm, highly recommended by the most authoritative legal guides. Laga comprises approximately 140 qualified lawyers, based in Brussels, Antwerp, Ghent and Kortrijk. Laga offers expert advice in the fields of banking & finance, commercial, corporate/M&A, employment, IT/IP, public/administrative, insolvency and reorganisations, real estate, tax law, tax and legal services for high-net-worth families and individuals (Greenille by Laga), and litigation. Where appropriate to ensure a seamless and comprehensive high-quality service, Laga lawyers work closely with financial, assurance and advisory, tax and consulting specialists, and with select EU and US law firms.

Laga provides thorough and practical solutions tailored to the needs of clients ranging from multinational companies, national large and medium-sized enterprises, and financial institutions, to government bodies.

More information: www.laga.be

© 2017, Laga, Belgium - The content and layout of this communication are the copyright of the law firm Laga or its contributors, and are protected under copyright and other relevant and intellectual property rights laws and regulations. No reproduction in any form or through any medium is allowed without the explicit consent of Laga or its contributors.

[Subscribe](#) | [Unsubscribe](#)